

Mantissæ Decisio VII. Lib. II.

- 23 *Clausula suppletives posita in confirmatione Papa, facit validum actum, alias invalidum.*
 24 *Si tamen constet, quod ex aliis Papa scriverit defclus i securi si illas ignoraverit.*
 25 *Negligentia refunditur in negligentia damnum & prejudicium.*

DECISIO VII.

Cum Petrus de Marcellinis officium supradictantis Aquæ Felicis ad ipsius & Attili viras obtinuerit a conservatoribus Incliti populi Romani de anno 1617, defuncto dicto Petro genitore, praetextus Attilius eius filius prorogationem seu extenzionem procuravit super eodem officio ad vitam Joan. Francisci fratris de anno 1636, ab aliis conservatoribus in Magistratu pro tempore residentibus quam prorogationem communivit etiam litteris Apostolicis in forma Brevis, obtentis a san. memor. Urban. VIII. ut patitur ex datis in summariis partibus, i. 2. & 4. Verum cum adhuc vivente d. Joan. Franciscus fratre obierit Attilius, & de ordine san. memor. Clement. IX. ad. conservatoribus fuerint vendita nonnulla officia vacantes, inter qua erat predictum, de quo hodie contendit d. *Summario n. 3.*

Hinc prætendens d. Joan. Franciscus, quod per obitum Attili fratris non fuisset vacans controversus officium Aquæ felicis, propter infraixit judicium adversum Cameram Capitolinam pro restituitionem pretii, & frumentorum, & licet in prima & secunda instanti agitatis extra Rotam, pugnantes inter se a diversi iudicibus promulgata fuerint sententias, a quarum ultima absolvente dictam Cameram Capitolinam, appellationem interposuit Marchio Ferdinandus de Marcellinis filius, & haeres dicitur Joan. Franciscus interim defuncti: attamen hac causa diu fab. silentio permanebat, donec Ferdinandus Marchio Marcellinus, tanquam haeres Joan. Francisci patris, iterum & sonno excusat, obtenta prorogatione alterius Praetati, ut procederet de voto notarii Sacri Auditorii, curavit a me fiscari dubium. *An confit. de validitate extonionis seu prorogationis officii, ita loci sit restitutio pretii, & frumentorum, & in qua summa etiam ad effectum restituitionis in integrum, seu rei judicata in rati.* Et. Quod cum proposuerim in hodierna Audentia, negative in omnibus favore Camera Capitolini DD. responderunt.

Prætermis enim superius, devenutum fuit ad meritata causa, ex quibus modo resulsa, & modo excluditur iustitia secundum factum circumstantias; quia si adeat, cessa latio, & per consequētum fundamentum restituitionis in integrum, quinimum patrocniū iustitia firmior evadit res judecata ex notissimis iuribus.

Quod autem in hypothesi iustitia potius assistat Camera Capitolina, quam Marchioni Marcellino, ex eo deducuntur Dominii, quod vacationi controverbi officii catervariorum inducta per mortem Attili nullum præberet potius impedimentum illius prorogatioi seu extenzionis facta de anno 1636, ad vitam d. Ioannis Francisci, cum tunc temporis officium esse plenum, quia adhuc vivebat Attilius frater, nec conservatores, utpote carentes iuribus supremi Principatus, ponuerint concedere futuram successionem, mediante dicta extenzionis seu prorogationis controversi officii, sive attendunt dispositio juris communis, per ea quia in puncto tradunt Maffrill. de Magistrat. lib. 1. c. 25. n. 12. & 13. Cresp. de Valdhar. obser. 65. num. 16. Affl. dec. 295. num. 5. five inspicatur facultas illis concessa per statutum Urb. lib. 1. cap. 15. ut in puncto firmavit Rota in Romana etiamitorum Ripe 24. Aprilis 1670. coram Lancelotto, relata per Fenlon. ad fons. urb. d. 16. m. 10. Et novis remedie recedendo a priori refutatio in nostris terminis dividit in Romana officiis 26. Martii 1692. s. nec Vacatio coram R. P. D. meo Capra, ubi plene haec materia exortatur, & præcipue ea sub optimis aminvaditione in eodem Magistratu pro tempore 17 residents, quod non est de jure permisum, ad tradita per Gratian. discept. foren. cap. 167. num. 3. cum aliis cumulatis per bon. memor. Advocatum Severolum Celebrem Jurisconsultum, in eis discursu impresto penes Torrem de p. hisfatur. success. lib. 3. cap. 14. n. 21.

4. Nec prædicta evitari posse ex responsione, quod hic non agitur de iis officiis amovibiliis de quibus loquitur 5. statutum in dicto cap. 15. lib. 1. sed de aliis que exequunt fuerint feudi, ut in cap. 152. etiædem statut. lib. 3. & quorum prærogatioi seu extenzo redargui nequit de invaliditate, quod non sufficiat ad vitam persona extranea; sed de patre 7. in filium, seu de fratre ad fratrem, quibus competebat suc-

cēssio, & in his terminis illam approbat ipsamer Rota in d. Romana officiis 26. Martii 1694. s. ex viginti, coram R. P. D. meo Capra, ubi referuntur varia exempla ad arguendam obseruantiam, quae in qualibet materia attendi debet, & præcipue ad interpretationem statuti, Rot. dec. 175. num. 10. coram 8. Alexand. VIII. & dec. 1609. n. 2. coram Coccin. & dec. 155. n. 7. coram Royas, & dec. 300. n. 29. p. 12. & dec. 75. n. 7. p. 18. rec.

Quoniam pro remotione objecti ponderabant DD. quod quicquid sit, an controversialis officium suprafantis Aquæ felicis cederet sibi sub cenfura unius quam alterius, ex id, duobus Capitaliis ejusdem statuti, hoc unum est certum, quod prima conceffio euidenti officii facta fuerit temporanea ad vitam duorum, nempe Petri & Attili, unique ex post viam prorogationis non erat permisa superadditio alterius personæ, nimis mirum. Joan. Franciscus ex regula quam etiam de iure communis habemus in materia feuda, quod aliterari nequeat forma prius investiture superadditio novas personas, ut relatis concordantibus dicit Rot. dec. 139. n. 2. num. 49. dec. 54. pars. 8. & dec. 267. numer. 2. & 14. part. 15. recent.

Nec contrarium firmatum fuit in laudata decisione Romana 10 officiis s. ex viginti, coram R. P. D. meo Capra; nam inibi duxata animadvertisit, esse subludentes extensiones de patre in filium & de fratre ad fratrem, fortasse cum supponito, quod ex natura officii requirementis industrum perficie seu exercitum, poterat in illis caibus verificari sucescio hereditariae vigore investitura facta ad certas generationes, ut unam ab altera specie officiorum distinguendo tradit Card. de Luca reg. dec. 5. numer. 10. & 11. & Rot. dec. 11. 33. p. 10. p. 10. recent. Sed nihil dicitur, quod limitata prima conceffio ad unius vel duorum vitas, ac existente officio pleno & non vacante, porquerit fieri extentiones favore aliorum non comprehensorum in prima conceffione, ita supplantando conservatores sucesiores, cum facultas data a statuto vel a Princeps supremo Decurionibus, semper censeatur restringi ad officia vacancia acutu, adeo ut eius in terditum prorsus sit de illis disponere tempore inabili, & polliquam ipsi fuerit firmata Magistratu, ut bene exteris congettis firmat Meltril. de Magistrat. lib. 1. cap. 25. n. 15. & 12. & haec proportionem in puncto admittit Card. de Luca de regal. dec. 3. n. 3. ex adverso a legatum & firmatum fuit in d. Romana officiis 26. Martii s. obliuionem circa fin. coram R. P. D. meo Capra.

Rifistite itaque ex predictis tam municipalis quam iuris communis dispositione, una cum autoritate in nostris terminis rerum iudicaturam, quia tanquam late cum legitimis contradictoriis faciunt de alio nigrum, firmantque statutum ad vulgar. text. in L. ingenium, ff. de fl. hum. frumentis ad sustinendam d. prorogationem, seu extensionem controverbi offici i recurrebat ad facultementum Apostolicae confirmationis concessa a san. memor. Urban. VIII. si quidem cum confirmatione regulariter in duobus præfigatur in forma communis, ex traditis per Rot. dec. 175. n. 38. p. 9. recent. & in hypothesi, portio talis vita sit DD. quam in forma 14 specifica, ex quo careat clausula denotantibus certam scientiam confirmationis, de quibus dicit Rot. dec. 192. part. 1. recent. hinc sequitur, quod illa de fuli natura non fiat loco nova concessionis, nihilque superad dictam auctoritatem, per text. in cap. ad nobram. Et. examinata de confirmat. util. vel inutil. utrobique Glos. & D. D. Casiodor. dec. 56. num. 2. cod. rit. Rota Remboldi. dec. 530. n. 6. & distinguendo inter unum vel alteram speciem confirmationis, dicit Rota dec. 192. num. 2. p. 1. recent.

Et ratio est, quia huiusmodi confirmationes in forma communis supplet quidem defectum solemnitatem accidentalem, non autem supplet substantiali, nempe potest statutum concedentis, seu alienantis, ut in terminis obseruat Rot. dec. 2. ad confirmat. in novis. & coram Ubaldo. dec. 800. n. 10. & dec. 544. n. 4. p. 1. recent. junctis his que in simili prouerbii casu, late & egregie tradit Hieron. Leo. dec. 1. Vener. 39. num. 78. & sequ. lib. 2. Sicut cum ex predictis conservatores nequerint facere de prorogatione officii, utique subsequens confirmatione Apostolica concessa in forma communis, nihil operatur pro firmitate auctis juxta Theoriam Felti, in c. inter dictos num. 6. de fid. instrumen. & in individuali causis nostris dixit Rota dec. 51. n. 1. & coram Peutinger. dec. 84. n. 10. p. 7. & dec. 56. n. 16. p. 8. recent.

Ex ea convinenti ratione, quod illa remanet aerea ex defectu subjecti cui inheret, & tanquam fundata in actu nullo, & infusienti, corrigit de facto, ut firmant doctrine maxima relata, quibus addi possunt Bertrand. conf. 181. n. 1. lib. 1. Rota dec. 204. n. 10. p. 5. & dec. 239. n. 23. p. 17. recent.

Nec

Super Mat. de Regalibus, &c.

Nec obstat, quod in d. confirmatione fuerit narratus tempor prorogationis facte a conservatoribus Populi Romani; nam ex tali narrativa, que uti membra ab ipsa parte, indiget justificatione, ut in puncto prosequitur Rot. dec. 51. n. 6. coram Peutinger, non bene arguitur, prout opus est præcisæ scientia Pontificis circa defectum potestis conservatorum in facienda d. prorogatione, ad hoc ut Papa dicatur voluisse de novo concedere præd. confirmationem. Imò tantum abefit ut potuerit cogitare de nullitate prorogationis, qui potius in ea minime dubitare fuit de ordinaria facultate conservatorum ut patet ex illis verbis ibi. *Cum ad nos nosterum officium pleno iure spectat, & pertinet de officio Capitolini disponere, provide, illaque ad plures homines vestis extenderet & ampliare.* Unde licet in Pontifice adit omnimodo potestis confirmandi ex qua nullitate conceffa fuerunt, de qua nefas est dubitare, ut per text. in 1. 2. C. de criminis sacrilegi, firmatis in puncto, Rot. dec. 56. n. 14. p. 8. recent. tamen in hypothesi, cum facit expressè narrata nullitas prorogationis, dicitur defecisse in eodem Pontifice voluntaria confirmatio in forma specifica ex defectu potestis conservatorum prorsus ignorare, ut prosequitur Rot. dec. 56. n. 16. part. 3. recent.

Minime refragatur, quod in d. confirmatione legatur clausula, *Suppletives.* Et. que factum actum validum, etiam si fuit invalidus, ad tradita per Rot. dec. 282. n. 20. p. 6. recent. Nam semper recurrit responsio, quod tunc illa operatur siam effectum, & vivificat actus confirmatos, salvaturque gratiam Apostolicanam a via subrepacione, vel obrepacione quando concurred certa & specifica scientia Pontificis, circa defectus expressos, fucus autem quando illi fuerint ignorati, & deficiunt alia clausula, ex quibus deduci potestis dicta scientia Papa. Atque hinc potius retorquet Doctrina Card. de Luca pro punctulis allegata in dicto 3. de regal. nam inibi dubitatum fuit de potestate conservatorum, qui fecerunt consumile extencionem officii, immo in eis apposita fuit clausula, *Salvo beneplacito Apostoli;* unde mirum non est, quod in illo casu confirmationis Pontificis ob eius specificam notitiam defecisse potestis dd. conservatorum habuerit vim nova concessionis, ut legenti patet.

Quibus si positis, superfluum videtur esse agendum circa premium & fraudus controversi officii, quod cum fuerit venditum ex iusta supremi Principis, nempe Clem. IX. & circa ullam malitiam conservatorum, propter aliqui ex Dominis eis facilius incinarunt pro fastidio re judicata favore Camera Capitolina, juxta sententiam absitorum R. P. Scarcini, praetextum quia Marchio Maccellinus super d. officio, non foverit nisi causam merè lucrativam, non autem onerosam, & fuit negligens in comparando debitis temporibus, antequam illud venderetur, ex quibus bis sit, ut propria negligentiā in ipsius negligentiā datum & p. t. iudicium refundatur, ad tradita per Rot. coram Cerro. dec. 57. n. 6. & dec. 304. n. 6. p. 16. recent.

Eita, utraque parte informante, &c.

R. P. D. URSINO DECANO.

Romana Locorum Montium,

Veneris 7. Maii 1694.

ARGUMENTUM.

Ad loca Montium uti fideicommissaria non datur Immisio, si in litteris parentibus vinculum fideicommissum non legatur, et si illud alii fuit cum mandato Judicis determinatum, firmo tamen remanente alio vinculo Evictionis; & acquirere loca montium liberet vel cum certo tantum vinculo à Princeps mediante eius officiali, recognoscit in Domum ipum Principem, & non potest ab alisis super locis montium molestar, præcipue si prius idem Princeps determinavit vinculum fideicommissi. Verius pecuniarum tractatam ex locis montium venditorum cum licentia Principis, ad effectum extinguendi debita, quomodo probetur, & de illa nec de multiplice ordinato à Princeps, quando creditur non debet esse sollicitus.

SUMMARIUM.

1. *L*oca montium non dicens habere vinculum fideicommissum vel aliud, sive in litteris parentibus non legitur. 2. *A* locis montium sive in litteris parentibus non fuit vinculum fideicommissum, & in novis litteris parentibus antiqui vincula non sunt expressa, illa amplius non consideratur. 3. *L*oca montium a vinculis liberata per iudicium nulliter & ius procedentem, adhuc dicuntur esse sub vinculis. 4. *S*ed prius à iudice debet obtinere revocatione sui iudicati, alia dicta ad teatry de Luce Vol. III.

ad illa non datur immisio. 5. *J*udex si nulliter & ius procedit, non privat Dominum suis locis montium, & spoliatus potest intentare remedio restitutoria super illis.

6. *S*eus si iudicis factum habuit suum effectum, & loca montium sive poena translata in tertium, mediante factu publico officiali Principis.

7. *L*oca montium alienam à Princeps mediante factu secretarii suis officiali, alia vincula non recipiunt præter expressa propter Princeps in litteris parentibus, & quare.

8. *I*nmissio ad loca montium fideicommissaria non conceditur ratione fideicommissariae & prævia derogatione fideicommissariae facta.

9. *P*ecunia retrahit ex locis montium fideicommissaria alienatis cum licentia Princeps pro disvolendo ere alio si in eadem causam cesserit, fuit satisfactum menti Princeps.

10. *E*mpti locorum montium fideicommissaria cum licentia Princeps non tenetur esse sollicitus de veritate pecuniarum vel multipliciter demandata à Papa in licentia alienandi.

DECISIO VIII.

I. *M*issionem, quam vigore fideicommissorum quandam Rocchi, Christophori & Francisci Senioris, Canonici Vincentius, caterius fratre Cincis in tribunali A. C. prius obtinuerant, ad quindecim loca montium revertentur per Leopoldum & alios de Colistis, hodie PP. dene-gandam esse confundunt.

Cum enim ex litteris parentibus exhibitis in *summario.* 6. & 7. recognoscit fuit, quod Franciscus Junior communis pater præd. fratratus, ex prefatis locis quindecim, de-cem montis subfidi, qui non aliud vinculum habentia quem evictiōnē cūq. iudicatis calatis Turris nove, & alia quinque Montis dicti non nisi operi confusiliis evictiōnē alterius calatis nuncupati Falognani pariter supposita, attergavet in favorem L. L. Collite pro securitate duorum censuum, quorum primum scilicet fuit 1000. & alterum fuit 500. in favore principali ipse Franciscus imposuit, non est ulterius querendum de apertis fideicommissis, quibus hodierni Actores expeditam immisionem habere satagabant, quo nū illorum vinculum allegatum statim, ac in precipitis litteris non exprimitur, ex sola carudem inspectione submetuit; iuxta notissimam constitutionem san. men. Urbani VIII. relatam in *Bullario Oberubri* in ordine la. 154. & secundum communem uim & universalem conueniuntinem, ad notar. per Gratian. discept. 73. o. 86. Merlin. de pignor. lib. 2. tit. 1. q. 14. n. 28. de Luca de regal. dec. 1. p. 17. num. 7. & 8. verum & seq. & de locis montium non vincab. cap. 2. n. 3. Rot. dec. 93. n. 22. dec. 504. n. 7. p. 13. recent.

Maxime quia longe ante prememorata altergationem & utique ab anno 1664. & 1665. vigore Mandati A. C. & sententie Thefaurarii, citatis eiusdem fratribus de Cincis ad instantiam Francisci Junioris illorum Patris, dicta vincula fideicommissorum in istis controversiis locis montium compertuntur delata, ut in summario illorum de Collis n. 7. litter. G. & H. Unde ad intentum illa recuperandi incultare qualitas fideicommissaria, ipsiusmet Judicis officio desuper abrogata, minus subfidiis de promovit, & priores litteras patentes data in summario fratribus de Cincis n. 4. litter. A. in quibus superius enunciata fideicommissa continentur, nihil penitus prodebet valere, dum eis adversantur subfidiū Judicis factum, ac posteriores litteras patentes, qualificata cum solo vinculo evictiōnē, que ad effectum probandū in negativā apertorum fideicommissorum unice sufficiuntur dicuntur, ut præter dd. Authoritates firmavit Rot. in Romana locorum montium 29. Septembris 1660. s. in-juncta, coram bon. mem. Bevilaguia.

Neque ad evertendum delationem peradicti vinculi fideicommissorum quidquam urgere vīsa sunt opposite exceptiones nullitatis & iniustitiae mandati A. C. & sententie Thefaurarii, quibus concurrentibus, loca montium inquit fūerunt exempta à nexti fideicommissorum; & adhuc remanent affecta omnibus & singulis oneribus, & 3 hypocrētis, quemadmodum prius reperiēbant gravata; ad ut pro eorum recuperatione quacumque remedia posseforia concedantur. Quoniam præterquamquid adversus eadem iudicata, si qua forent nullitas & iniustitia, deberet constitui & prosequi Judicium, ut præferratur, jam instruim & in illo eorum revocatio obtineret, non autem hodie peti, quod si incidenter revocentur, cum de categ. donet in sua particulari sece revocata non fuerint, militare pro eorum validitate & justitia omnis presumetur; B 4 adhac

Mantissa Decisio IX. Lib. II.

24

ad huc DD. pro responsione ponderabant, quod earemus loca montium auctoritate Judicis absque ullo onere alienata prioribus vinculis remanentibus, & pro ilius vindicantis competerunt remedia posterioria, quando scilicet contumace aut invito ac reluctante ipso Domino, Iudex nulliter & expolitativè procedit; tunc enim quia verus Dominus indebet privat, atque adeo præcedentem possessionem saltem retinet, & factum Judicis qui ad instantiam partis actum translationis & alienationis minus rite & recte explicavit, factum extranei reputatur, non est mirum, si dicitur loca montium libertatem non acquirent, fed eidemmet virnclis & gravamibus, sicut ante, dicuntur supposita, & ad reparanda præjudicia, que paulus fuit indebet spoliatus, intentare valer quidemque magis proficiunt possessorum interdictum, in quibus terminis loquitur Rot. dec. 642, numer. 13. & seqq. coram Danio Jun. aliaeque ab informantibus pro Cincis adducta.

At cum in hoc casu delatio vinclorum per A. C. & Theaurarii demandata suum fortia fuerit effectum, quia pro ea inficit, & obtinuit ipsomet Franciscus junior possessor, qui licet restituere gravatus, attamen verum, sed resolvibilem Dominum habebat, perperam loca montium, aliquo-facto Judicis antiquæ libertati restituta, & sine vinculis fideicommissorum per officiales etiam in literis patentibus recognita, & canonizata, ut dictis fideicommissis iterum subiecta, à terciis avocari contendantur Card. de Luca de regal. disc. 27. num. 3. & disc. 29. num. 5. & 6. Rot. coram Caval. dec. 650. num. 5. Tali namque casu quia loca montium in substantia pertinent ad principem, & de illius regalibus nuncupantur, resignatarii seu altergatarius per Organum Secretarii non agnoscit privatum in auctore, sed Principem, eisque publicum fidem fecerat, cum singulat prius vendidit illa refutata in manibus Principis, & quidem cum omnimodo iurum extincione, ac postea per actum occultum nova efformationis constituta, ipsum Principem deniùs contulisse in emporem; quamobrem ne quis sub publice fide Principis remaneat de cipris, eadem loca alienata, non alii vinculis existunt affecta, quā expressis & approbatis ab ipso Princeps in litteris patentibus, juxta tradita per Card. de Luca de regal. disc. 38. num. 6. & disc. 39. num. 2. prouide fideicommissarii nulla super eis actio contra eadem loca montium, sed contra alienam, aut contra ipsum Secretarium dd. montium, si in mala fide fuisset, Rot. dec. 77. num. 28. & 29. part. 6. recens. & aliis & frequenter.

Quē omnia quatenus per hypothem aliqualem difficultatem invenerint, eo certiora redduntur in presenti ex Chirographo facr. mem. Clement. X. ac ex subsecuta sententia Theaurarii super illius executione, summa reorum numer. 1. & 2. Inibi enim summus Pontifex precius Francisci junioris de Cincis benigne annundo, eum plenaria derogatione singularium fideicommissorum, facultatem eidem concilie liberè imponendi toti census pro intranti quantitate fecit. 12. mil. ad effectum redimendi loca montium, que in ingenti numero dictus Orator exiguo, & vilissimo prelio, sub hac lege diffraxerat, nec non extinguidi quedam debita quibus idem Franciscus summoper premebat; unde ex prævaricata derogatione facta per Papam magis magisque convincitur, quod d. Lelius auctor illorum de Colisia fides Principis in artergatione locorum montium, de quibus, vere fecuris fuerit, idéoque iniuste proris est immisionem expofculare ad eadem loca montium in viis fideicommissorum, quia etiam summus Pontifex cum solemi derogatione judicialiter suffulit de medio, Cyriac. controv. 323. num. 36. Vinc. de Franch. dec. 355. num. 6. Rota coram Bich. dec. 48. num. 11.

Partim relevante, quod præcepit Chirographum & sententia Theaurarii vacua effecta fuerint; tum quia Primogenitus filius dicti Francisci jun. suum non præficit assensum in impositione censuum pro forma requisitum; tum quia pecunia recepta, erogata, non dignoscuntur, aut in redemptione locorum montium, aut in extinctionem debitorum, quemadmodum Papa præscripti, & voluit; tum denique quia sic similiter de multiplico doceatur, quod pro reintegratione fideicommissorum idem summus Pontifex demandavit.

Dificilis siquidem contentus filii primogeniti diluitur in facto, quoniam illum accessisse cum omnibus statutaris solemnitatibus, fatis constituit in sumario responsis rerum numer. 1. Ex pecunia auctem capitalibus feuit. 1000. apparent conversa in dimisione Silvagi Pistoris longe in majori summa creditoris, precisè annotati & descripti in

ipso Chirographo Pontificis una cum cessione Jurium d. Pistoris per Lelium creditore census reportata, sumario predictorum de Colisia num. 3. & 4. Redimenda vero fecit. 500. alterius census idem ergo erogata justificantur in redemptio nem decem locorum montium, quae PP. Sancte Marie in Porticu eius pacto redimendi, supra d. Franciscus impo tor, tenui pretio alienaverat, edem sumario num. 5. Unde cum tales pecunia cesserint in causa exprimant in predicta derrogatione, hoc sufficit ad validitatem & sufficien tiam altergatione facta sine vinculis fideicommissorum, etiam in codem præexistente Chirographo nulla specialis mentione habeatur, late Salgad. in lagr. credit. part. 2. t. 23. num. 14. & seqq. & sequentia num. 21.

Multiplicum tandem pro reintegratione fideicommissorum non suffit confectum, neiquam fratres actores demonstrant, quemadmodum post confutatum alienationem & ad illam retractandum ex capite non effectuali Chirographi, ipsi tenentur concuderent probare, cum pro actus validitate hoc interim Rei conventi sola legis presumptione juventur, & nihilominus etiam in casu in quo neque dicta pecunia censibus in redemptione allorum locorum montium converte, nec multiplicum confutatum fuisset, adhuc imitari nequit altergatio, & obligatio à principi legitima expleta, quia nec redemptio, neque inventimentum in breve derrogatione fuerunt creditoris commissa, qui prout non tenetur de illis effe sollicitus, nec culpa nec negligencia debitoris value illi praedictum in ferre, Molin. de primis Hispan. lib. 4. cap. 4. num. 20. & seqq. Surd. dec. 164. n. 4. 5. & 6. Rot. dec. 41. num. 5. & 16. part. 10. & dec. 516. num. 20. part. 18. recent.

Et ita utraque parte audita est.

R. P. D. C A P R A R A .

Romanus Census.

Luna 15. Junii 1699.

A R G U M E N T U M .

Creditor anterior avocat pecunias solutas posteriori cum obligatione de restituendo prioribus & posterioribus, Census extinguitur proportionabiliter per receptionem bonorum in causam illius, loca montium cum vinculis evi citionis, & de restituendo prioribus & posterioribus affiantur scuta 60. secus si loca montium fuerint ad instantiam creditorum liberata à vinculo fideicommissi per Principem, tunc enim à concreditoribus avocantur pro valore intrinseco feitorum certum.

S U M M A R I U M .

- 1 Creditor anterior avocat à posteriori pecunias receptas cum obligatione de restituendo prioribus & posterioribus.
- 2 Creditor census recipiens stabili in computum fortis census, illum proportionabiliter extinguit.
- 3 Loca montium habentia vincula evictionis & cautionis de restituendo prioribus & posterioribus, affiantur sc. 60. pro quo libet loca.
- 4 Loca montium cum disti. vinculis, sicut agatur inter credito rem & debitorum, sed inter concredores, ex quo ad illorum instantiam sicut prius liberata per Principem ab one re fideicommissi, non considerantur circa premium tamquam vinculata.

D E C I S I O N E I X .

V Endito de anno 1648. per Horatium Juniores de Ori cellularis Casale testa leporis pretio fecit. 90. mil. eque, in vim Chirographi Pontifici, distributo inter illius creditores cum cautione de restituendo prioribus & posterioribus, & per eos loci cautionis virtute ejusdem Chirographi in effectu in ore locis locum Cameralium; Josephus de Blanchis uti creditor anterior ex causa fructuum census in forte fecit. 5000. alias usque de anno 1614. impositi per Aloysium & Ferdinandum de Ori cellulari, & per eundem Horatium de anno 1632. in transactione inita cum R. P. Benini Riccio & Zambeccario illorum hereditibus accollarci, avocavit de anno 1650. a diversis creditoribus triginta ex dictis locis montium, que successive in vii decreti A. C. Areolfi declaravit retinere in computum fortis; egit postmodum pro iustitia & aliis fructibus postea decursus remanentis rate census adversus Archiconfraternitatem Sancti Joannis Decollati heredem R. P. D. Benini junii ex hereditibus dicti Ferdinandi de Ori cellulari originarii debitoris census, nec non aduersus Miniatum Ric-

Super Mat. de Regalibus, &c.

25

Riculum alterum coharedem, & contra ambos pro uniuscunque tercia parte mandata & satisfactionem obtinuit. Verum quia contra Zambeccarium alterum coharedem non habebat Blanchis unde consequi illius tertiam portionem respectu ipsorum uti principalium debitorum subsistit in secur. 60. pro qualibet loco, census non remansit extinctus, nisi pro intranti quantitate.

Et ita partibus informantibus, &c.

R. P. D. S C O T T O .

Romana Reintegrationis.

Luna 25. Januarii 1700.

A R G U M E N T U M .

Reintegrationis ad loca montium alienata cum falso mandato procura, datur, & quomodo locorum montium alienatorum possesso probatur ex litteris patentibus, & libris secretarii montium.

Sententia contumacialis, si prolatā sit in Judicio criminalli, etiam mediante probatione delicti, prejudicat etiam in iudicio civili, præcipue si pro veritate criminis concurrat confessio procuratoris administrata: Loca montium transiret libera in emptorem, si vendantur à vero Domino, secūs si à non Domino cum falso mandato procura; tunc enim verus Dominus potest illa vindicare: magistralis articulus hic discutitur.

S U M M A R I U M .

- 1 Agydiana non habet locum in possesso, si sententia prolatā sit in tribunali Ecclesiastico.
- 2 Idem si prolatā in causa, ubi ad eadē Monasterium.
- 3 Appellatio de iure Canonico datur à quacumque sententia.
- 4 Etiam in possesso prolatā.
- 5 Locorum montium possesso probatur ex litteris patentibus.
- 6 Locorum montium possesso alienus probatur, ex quo ab illius persona in alium fuerit translata.
- 7 Prole Rei conventi probatur ex sufficiencia litis.
- 8 Locorum montium possesso probatur ex descriptione in libris secretarii montium.
- 9 Reintegrationis comparsa prolatā docenti de sua antiqua possessione & moderna rei conventi.
- 10 Sententia contumacialis non probat delictum.
- 11 Testes examinati pro informatione Curia in iudicio criminali non probant in iudicio civili contra tertium in eorum extincione non citatum.
- 12 Confessio procuratoris super falsitate, concurrebant præcipue administratus, & plurimum attendenda.
- 13 Confessio procuratoris falsa in iudicio contentioso præjudicat principali.
- 14 Contumacia in non comparando importat culpam, & præfert delictum.
- 15 Sententia prolatā in contumaciam in iudicio præcedentibus probatibus super delicto falsitatis, præfert magnum probatibus administratum in iudicio civili.
- 16 Suppositio falsitatis in civilibus habetur præsumpta probatio.
- 17 Obivio super facta de recenti non potest considerari.
- 18 Loca montium transirent libera in emptores, ac si directè per Cameram Apofolicam sufficerent vendita.
- 19 Bonae loca montium aliquid, sine illius consensu in alium transire non possunt, & n. 25. & 28.
- 20 Princeps neque per viam contractus præfet aliquem absque eius consensu obligare.
- 21 Locorum montium translatarum etiam cum autoritate Judicis non est tamen, deficiente consensu legitimè veri Domini illorum, & n. 28.
- 22 Emen loca montium cum ordine directo alieni Banco, ut solent in genere illi, qui resignabunt, & omnino turba publica firmata in dictis debitoribus.
- 23 Contrarium, si resignatio facta sit a non Domino, & n. 24.
- 24 Necesse est ubi impellit ad duo, id debemus sequi, quod minori nexus necessitatibus obligare.
- 25 Card. de Luca de regal. disc. 163. in suppl. rei censu, & n. 28.
- 26 Sim. injurya alterius, quod permittitur, permitti debet.
- 27 Male fides, si ad sit in resignante loca montium, tunc illi non succurrendum.

D E C I S I O N E X .

Esignatis cum falso mandato procure per Julium Massum in die 30. & 31. Augusti 1690. non nullis locis montium ad Joannem spectantibus, post ipsius obitum,

Li-

Livia haec ejusdem, iudicium Reintegrationis instituit contra Vener. Monasterium Pacis Viterbiæ, & illos de Vigilantibus, corum locorum resignatorum possessorum, cunctæ sententiam favorablem reportatæ a R. P. D. Vicegerente, causa per Appellationem ab eisdem posseforibus interposita, ad me delata fuit, qui dubium: *Aviſor loci Egyp̄ianæ, vel potius s̄ est danda reintegratio, antecedentes subfcripū, in hodierna audiencia propouſi: & negative quod primam partem, affirmative vero quod secundam refolutum fuit.*

Dispositio namque constitutionis Egyp̄ianæ appellationem reiecientis in iudicis possessoris, locum sibi vindicare non poterat in praesente controveria, dum non solum sententia reintegratio ad possitionem locorum montium lata fuerant tribunali Ecclesiastico, ex traditis per Scacc. & apoll. quæst. 17. lim. 6. memb. 3. numer. 14. Posthum. de manu. observar. 8. num. 7. Rot. post summis decr. 334. num. 19. & coram Seraph. decr. 424. per rot. sed etiam quia in eadem sententiam comprehendebatur dictum Vener. Monasterium, contra quod, tamquam Ecclesiasticum, vires stis portigere non poterat dicta constitutio ex defēctu potestatis Card. confitientis, ut hincivit Rot. decr. 267. nn. 6. coram Caval. decr. 315. nn. 1. coram Buratt. & recr. decr. 98. nn. 4. per rot. 4. tom. 2. Adeoque servari debet dispositio liris Canonici, quia infœcta, ab omni, & quacunque sententia appellatio venit concedenda, per text. in cap. cum sit Romana de appellat. cas. quicunque 11. quæst. 1. etiam quod agatur de iudicis possessoris, ut in Clement. 1. de sequentia poss. & frusti. gloss. in cap. Ad eadem in verb. interdictum de regis. spoliat.

Confuerunt tamen DD. eidem Liviae concedendam esse reintegrationem ad prædicta loca montium, quia ad illius favorem concurrere compèriri fuit extrema ad obtinendum in hoc Judicio necessaria; anterior namque possesso Joannis, illius auctoris, de dictis locis montium spoliati, mediante dicto falso mandato procure, defensibatur ex litteris patentibus eorumdem locorum montium in faciem ejusdem Joannis cantabitis, *summario Licit. numer. 1. ex quibus plenaria probata remanet locorum montium possesso*, ex firmatis in his terminis per Rot. decr. 70. n. 7. part. 7. decr. 43. num. 13. part. 9. decr. 170. num. 11. part. 18. recr. Eaque clarior in proposito refutabat ex acti refiguracionis eorumdem, facta nomine ipsius Joannis; cum enim illius vigore d. Vener. Monasterium, illique de Vigilantibus obtingerint, in coram faciem eadem loca montium transferri, utique impugnare non valent anteriorem ejusdem Joannis possesso, ex animadversoriis per Rot. decr. 70. n. 7. part. 1. par. 7. & decr. 407. nn. 2. & 3. & seq. par. 12. recr.

Moderna vero posseſſio reorum convertitorum non solum probata remanebat ex sustentatione praesentis liti, qua ad hunc effectum plurimum venit attendenda, Rot. coram Seraph. decr. 141. nn. 3. coram Gregor. decr. 196. nn. 2. coram Cerro decr. 97. parvior. 2. sed etiam ex partibus in libris fecrietaria montium extradicis, ex quibus apparebat hujusmodi loca montium, olim ad d. Joannem spectantea nunc ad creditum dicti Vener. Monasterii, & illorum de Vigilantibus esse descripta, quam quidem descriptionem in prædictis libris contentam, possitionem superlativæ probare, firma vir in his terminis Rot. coram Cerro decr. 229. num. 13. & decr. 279. num. 2. & per rot. Prædictis autem requisitis concurrentibus, spoliato, sive ejus hardi, reintegrationis remedio succurrerunt esse dubitari non potest, Rot. decr. 284. n. 13. & 14. par. 5. decr. 70. n. 3. & seq. par. 7. decr. 281. n. 14. par. 14. recr. & coram Dunoz. Jun. decr. 642. n. 13.

Neque ad illam effugientem relevare vifum fuit, quod falsitas mandari procure, cuius vigore eorumdem locorum montium refigratio effectu remanet, nullatenus concludatur ex sententia contumaciali contra Julianum refignatam, quia tunc interveniente consensu ipsius Principis per ministrum ad id deputatum interposito, consentaneum videatur, ut ab ipsa Camera emptos tueantur, ex firmatis per Rot. coram Caval. decr. 651. n. 6.

Contrarium vero procedit, quando loca montium à non Dominio empta fuerunt, quia cum eo casu deficiat legitimus Dominii consensus, sine quo illius bona in alium transire non possunt, per text. in l. id quod usum, ff. de regul. juri. deficere quoque videtur Principis benefacitum, necculari præsupponit ipsius refignatim consensum, cum Principis neque per viam contractus posuit aliquem ab ipso eius consensu obligare, Rot. decr. 458. nn. 11. p. 3. divers. & in Oximoni penitentia 20. Maii 1598. coram Litta relata per Garz. de beneficiis. part. 1. cap. 5. num. 247. & in terminis loca-

locorum montium, quod ad illorum legitimam translationem requiratur necculari prioris Domini consensus, licet auctoritas Judicis, minus recte procedens, intercessisset, que operari non potest, ut translarius vigore dd. 21 Constitutionum sit tatus abque hujusmodi consensu in illorum acquisitione requiritus, Rot. decr. 407. n. 10. & 11. p. 12. decr. 381. n. 14. p. 14. recr. & coram Dunoz. Jun. decr. 642. n. 13. & bene in Romana locorum montium 7. Maii 1694. s. Negue advertendum, vers. adhuc Domini, coram bon. mem. Urfini.

Neque in hoc suffragari potest empatoribus libertas publici commercii, seu omnimoda bona fides, qua distinguunt ordinis per eosdem emptores alicui publico Banco, ut pecunie in illis contenta solvantur ei, qui liberè redignaverit tota loca montium cum sola fide secretari super eorum libera refignationem, quo fundamento tam bona fides quam publici commercii, videbatur, quod aquitas & iustitia non posset deceptum, ut aliquis contrahens sub hac publica securitate deceptus remaneret, ex traditis per

22 Card. de Luca de regal. dñe. 163. & per R. D. meum Anfald. in suo tract. de commerci. & mercat. dñe. 95. num. 49. & 50. Qoniam dicta libertas publici commercii, & bona fides dirigentes ordines incerte persona, operari non debent, ut non domino permisum sit rem non suam alienare, contra 23 dispositionem text. in l. ff. quæs. à Domino infis. de rer. div. dum in his terminis, privilegium Montifis favorable, in eorum prejudicium verteretur, si loca montium ad ipsos spectantia, & illicite à nostra Domino alienata vindicare non posset, ut ponderat in his terminis Rot. d. decr. 651. n. 7. coram Caval. Eaque certius quia in concursu quorumcunque privilegiorum Montifis indultorum magis favendum venit Domino, ne illorum jaçantur patiatur, dum sub majori clypeo publici fidei & fab. quæ certa positive positionis legalis securitate, non solum præcavere non debebat, sed neque poterat, dum erat certus, quod abque poſitivo ipsius consensu, loca montium ad ipsa spectantia in alienum Dominum transire nequitantur, 1. obligationem sub 23 fiantia, ff. de aet. & obligat. & in s. consensu, infis. de obligat. que consensu. Et cum occurrerent ut indemnitate emittantur hujusmodi loca montium qui poterant inquirere super validitate refignationis, & an mandatum procure, cùus vigore ad illam deventur fuit, legitime fuisse conjectum; adeoque si hoc facere neglexerint, non venit eidem adeo benignè succurrente in damnum veri Domini, qui de nihil rationabiliter potest redargui, & ubi necessitas ad 26 alterum compellit, ut debemus resolvere, quod minori nexus noscitur obligari, Can. avarola dñe. 13. & can. ff. aliq. quid 22. q. 4.

Hinc auctoritas Card. de Luca d. dñe. 163. referentis hujusmodi refignationis in prædictum Domini ad casum fortuitum, in praesenti nullatenus potuit attendi, cum parum validum imitari fundamento; & quod magis est, habeat contra se refigentiam Juris communis, in l. quod non solum ff. de regul. juri. & noſtri tribunalis in decisionibus deff. adducit, & præcise coram Caval. decr. 651. Non permittentiam ullo casu verum Dominus unquam re sua spoliari posse abque suo consensu; quidquid enim permittitur, opteret permitti, ut sine iuria cuique fiat, &

29 ita solet Princeps, ut ait Praetor, per hanc verba, in l. ff. quis. s. quid in publico circa med. ff. se quid in locupolice. & concurrunt ad hunc effectum alibi firmata per eundem Card. de Luca de regal. dñe. 142. num. 2.

Prout neque obſtare vifat auctoritas R. P. D. mei Anfaldi; nam cum in illius casu intercesserit mala fides refignantis, ob quam nunquam eidem venuit fiscus, ex traditis per Rot. coram Buratt. decr. 160. nn. 5. & decr. 401. n. 2. coram Bich. decr. 62. n. 1. & coram Priolo decr. 366. num. 2. cum hujusmodi remedio cuique de jure permisum sit rem propriam recuperare ab injuso & illegitimo detentore, à quo de illa nulliter, & fraudulenter spoliatus remanit, per text. in l. incivil. C. de furt. Ramon. conf. 69. num. 1. & seq. Surd. conf. 282. num. 8. & decr. 120. n. 4. & seq. & in specie quod locum sibi vindicare ad effectum recuperandæ loca montium abque consensu veri Domini favore alterius refignata, vel distracta, firmavit Rot. coram Amat. Dunozet. decr. 642. num. 13. & in recent. decr. 284. num. 13. part. 5. & decr. 77. num. 3. & seq. part. 7. & decr. 281. num. 14. p. 14.

Neque ex eo, quod Livia à principio contra Julianum actionem perfonalem direxerit, illumque condemnari fecerit ad restituitionem pretii locorum montium falso refignatorum, & ad damnam & interesse viam sibi præclausisse videtur circa exercitium actionis realis, & rei prosecutio contra detentores eorumdem locorum montium pro reportanda reintegratione ad possessionem eorumdem.

SUMMARIUM.

R Efignatio datur iniſus spoliato, concurrentibus requiri fit pro reintegratio exigitur.

2 Reintegratio ad rem propriam occupatam ab illegitimo detentore concedit cuique nulliter ac fraudulenter spoliato.

3 Reintegratio competit ad loca montium fraudulenter alienata sine consensu Domini.

4 Actio realis pro reintegratio ad loca montium non remanserit sublata exactione prius intensa in actione personali pro dannis & interesse.

5 Sententia contumacialis post annum probat delictum, & cum dem effectum operatur, ac si esset prolatæ servatis servandis.

6 Subiectio faltisatis in civilibus habetur pro faltitate.

7 Falsitas in prima instantia non impugnat, non potest preponi.

8 Exceptio magna ac relevanti severa fuisse, tandem pars non distinguit illam proponere.

9 Collatio non praesumitur intervenisse, quando illa vergit in manifestum damnum illius qui pretendit illam commissive.

10 In loco montium translatione non selen Princeps suam aueritatem interponere sine consensu prioris Domini corudem.

11 Emere loca montium sine consensu Domini eorumdem, patitur illorum avocationem, & num. 16.

12 Princeps non intendit, neque praesumitur velle spoliare Dominum re, quem enim ab ipso Princeps ex titulo oneroso.

13 Loca montium sine consensu Domini se vendentur, & validus est venditio, violaret publicum commercium, & quia, re, num. 14.

14 Injuriarum occasio nasci non debet, unde iura nascentur.

17 Habent ius in locis montium & a Princeps, & ab illorum Dominio, prefertos habent locum sibi a Princeps sine factio Domini, & num. 18.

19 Equitas talis casu magis afficit verò Domino, sine cuius factio fraudulenter illi fuere vendita loca montium.

20 Casu si non sunt in tribualibus decisio, adhuc decidenda sunt secundum juris tramites.

21 Decr. 65. n. 13. coram Caval. decr. 642. num. 13. coram Amat. Dunozet. in ratione decidendi probant aſſumptum firmatum in eaſa praefatis decisioſ.

DECISIO XI.

A Guita per Dominos subsistentia fundamentorum Decisionis sub die 25. Januarii proxime præteriti coram editæ, eidem confirmationis robur adiungere in audiencia hoīdinea non dubitamus, libratis etiam rationibus quas rei conveniunt libet nomine Montifaram ad partes in eorum favore curvant addeci; Livia namque eis concedendam reintegrationem ad controveria loca montium de quibus Joannes illius auctor cum solo mandato procure spoliatus remanit, factis etiam fuisse debet, & ratiōne admodum extremo ratiōne obtinendum in hoc judicio requiritur, ut adver-
tatur Rot. coram Buratt. decr. 160. nn. 5. & decr. 401. n. 2. coram Bich. decr. 62. n. 1. & coram Priolo decr. 366. num. 2. cum hujusmodi remedio cuique de jure permisum sit rem propriam recuperare ab injuso & illegitimo detentore, à quo de illa nulliter, & fraudulenter spoliatus remanit, per text. in l. incivil. C. de furt. Ramon. conf. 69. num. 1. & seq. Surd. conf. 282. num. 8. & decr. 120. n. 4. & seq. & in specie quod locum sibi vindicare ad effectum recuperandæ loca montium abque consensu veri Domini favore alterius refignata, vel distracta, firmavit Rot. coram Amat. Dunozet. decr. 642. num. 13. & in recent. decr. 284. num. 13. part. 5. & decr. 77. num. 3. & seq. part. 7. & decr. 281. num. 14. p. 14.

Neque ex eo, quod Livia à principio contra Julianum actionem perfonalem direxerit, illumque condemnari fecerit ad restituitionem pretii locorum montium falso refignatorum, & ad damnam & interesse viam sibi præclausisse videtur circa exercitium actionis realis, & rei prosecutio contra detentores eorumdem locorum montium pro reportanda reintegratione ad possessionem eorumdem.

ARGUMENTUM.

cum actio personalis primo loco intentata, successivum exercitium actionis realis non excludat, ut advertit Coler. de proc. execu. qu. 3. cap. 5. nn. 42. Albit. de inconstantia in iudic. qu. 15. n. 33. Rot. dec. 8. nn. 2. in nov. de caus. pof. & propriet.

Prout negre iterum controverfa falfitas mandati procurar impedit potuit, quin in proposito eitem Liviae eius concedenda reintegratio, dum talis falfitas fatis prolati remanit, etiam in hoc judicio civili, ex sententia criminali pravio tecum examine, contra Iulium resignantem lata, qua licet eis contumacialis, post annum probat delictum, & eundem effectum operatus, si ei falso servatis servandis prolati, Scacc. de iudic. lib. 1. cap. 97. nn. 120. Rot. dec. 486. nn. 9. part. 14. & dec. 513. nn. 8. part. 18. recent. cum tamen sufficeret verhementem ex ea suspicione falifitatis refutare, dum illa in iudicio civili pro vera falifitatis probatione reputatur, Rot. dec. 236. nn. 9. part. 15. & dec. 555. nn. 8. part. 18. rec.

Ponderato potissimum in pragmisorum corroboracionem, quod talis falfitas per defensores Montifalmarum in prima instantia non solum non fuit in controverfiam revocata, sed immo positive vere per Iulium admissam fuisse, Rota coram Buratt. dec. 678. nn. 2. Gregor. dec. 506. nn. 6. & seq. & recent. 8. dec. 652. n. 5. part. 2. ita ferotina illius impugnatam infusibiliterem exceptionis offendit, rem enim tam gran- dem tamdiu non retinuerunt, ut inquit text. in l. si for. 3d. de pen. Menoch. conf. 287. nn. 28.

Quod autem praedicta sententia criminalis collusivè inter Liviā & Iulium fuerit procurata ad inferendum præjudicium empitoribus locorum montium, nullam animadversionem mereri vilium fuit: cum enim per illam Iulius notam publica infamia, & periculum carcereatione subferit, & ulterius condemnationem ad tristores perpetuas paupserit, ex his consequenter exclusa remanet omnis prætensa collusio, qua numquam intervenire prefumitur, quoties illa vergit in manifestum præjudicium illius qui eam prædicta tentavit, ut advertunt Cravet. conf. 75. n. 15. Gratian. conf. 6. nn. 6. lib. 1. Sylvan. conf. 7. nn. 11. & seq. Farinac. de falso. 153. nn. 20.

Negre ad effugientiam controverfam restitutionem locorum montium visa fuit relevare insuffit, qua faciebat defensores empitorum ob auctoritatem Principis intercedentem in his contradicibus, sub cuius clypeo immunes ab omni periculo se jactabat, quia ut obferabant DD. brevi, sed matrura deliberatione securitas quam facit Princeps in diffractione locorum montium, et quod onera & hypothecas, ut late fuit animadverbum in precedenti ma- Decisione, quis revidetur, & propterea ne subfcriberet nam in reliqua ultra Principis auctoritate in refiguratione locorum montium, eorumque legitima translatione in perfonam alterius, necessario quoque requirunt prioris Domini confessus, sine quo Princeps numquam ad interpositionem sua auctoritatis deuenire solet, ut advertit Card. de Luca de regal. dec. 26. n. 2. & dec. 27. n. 2. dec. 43. n. 13. Hinc propter præcedit, quod cum talis confessus in proposito non intercederet, emptore predicti pati debentur eorumdem locorum avocationem, ex firmatis per Rot. coram Cavaler. dec. 651. nn. 7. & dec. 642. nn. 14. & 15. coram Dunoz. Jun. & dec. 112. n. 22. & seq. penes Posth. de subfhafta. Princeps namque de rebus alienis sine ipius Domini confessu disponere non intendit, neque præsumit illum soliare velle de juriib. que ab ipso Princeps per viam contractus, & titulo oneroso acquivit, Rot. dec. 446. n. 6. part. 1. dixer. & dec. 315. nn. 7. part. 17. rec.

12 Contarium vero suadere neque potuit ratio publici

commerci, que impedita remaneret, quoties emptor locorum montium non esset tutus in empione de illis facta modo conuento, quo paulm in urbe & in aliis transferri solet; nam si terminus propositi casus admittetur translationis validitas, talis admisio est potius destruktiva, quam conservativa publici commercii, dum non folium omnes ab acquisitione locorum montium retrahentur, eo quod abe corum consensu possent de illis omnibus valide privari, ut observat Rot. 4. dec. 642. num. 15. & ibi coram Dunoz. Jun. sed lauper eorumdem posse foras ad evitandum tam grande præjudicium illa certam diffidarent, ut illorum pretium investirent in rebus, qua abe corum consensu non essent alienabiles; unde si ab inconvenienti possibili est arguendum, hoc certe 14 maius existet illo, quod per defensores Montifalmarum circa restrictionem commercii fuit ponderatum. Ne igitur injuriarum occurrat nascatur, unde iuris nascatur, ut in-

qui text. in l. meminerint, Cod. unde liber. permitti minime debet, quod emptor a non Domino sub eo prætextu quod Principem in venditore agnoscat, licet subdole interpositionem illius auctoritatis procuraverit, sit tutus in empione quam absque prioris Domini consensu legitime reportavit, ut optimè ponderat d. dec. 642. num. 15. & 16. coram Dunoz. Jun. potissimum cum etiam prior locorum montium Dominus in summa Autorem Principem recognoscet, prout recognoscit Ieundus; & in concilio potius subvenientium est anteriori possefori, qui ultra 17 Principis auctoritatem, habet insuper assentientem veritati domini & legitimi consensu resignantis, quam secundo locorum montium possefori, qui nullo titulo veri Domini innixus, solam auctoritatem Principis subdole procuravat, quia utique Princeps non interponuit, si notitiam talis resignationis habuerit, ne vero Dominum præjudicium inferret, ad text. in l. quotes, Cod. de re vendit. & l. quod nobis, si de regal. iur.

Prout neque videtur empitoris suffragari posse fundamentum bona fidei, cum illa maior concurret in vero Dominum locorum montium, qui sub iuris communis dispositione & publica fecunditate tutus exstebat, quod loca montium ad se spectantia ab eo absque illius consensu divelli non poterant; quia utique præfenda venti illi, quam emptor potuit habere, dum ipse de re vendita qualitate, ac de persona venditori exquirere teneturbat: quod si hac explice neglexit, cum de aliquo negligencia notari posset, omnis aequitas & justitia exposcit, ut in concurso ei eveniat succursum, qui in nihil penitus deligit, ad text. in l. hoc jure 27. & l. s. mancipium 34. ff. de evit. Rot. coram Primo dec. 40. n. 7.

Nec quidquam urgent in contrarium exempla noviter allata, quod nempe in duobus similibus, R. Camera nullam voluerit capere resolutionem: nam ultra quod nullatenus probatum fuit, huiusmodi causas fuisse verè propositas & discutias in dicto tribunal: accedit insuper: quod quatenus etiam R. Camera ab eorum resolutione abstinuerit, propter aliquam circumstantiam in illis casibus concurrentem, non inde sequitur, quod praefens controverfa non eset per iuris tractates dividenda; prout alias in nostro tribunali decisio fuit coram Cavaler. dec. 651. & seq. & coram Dunoz. Jun. dec. 642. nn. 13.

Et licet predicta Decisiones non sint in terminis praefentis casus; adhuc cum ratio decidendi fundetur in defectu 21 legitimis confessus, inde sequitur, quod praefensi casui optime adaptabiles detergantur.

Et ita utraque parte informante &c.

MANTISSA DECISIONUM SACRAE ROTÆ ROMANÆ, ad Librum Tertium THEATRI VERITATIS & JUSTITIÆ, CARDINALIS DE LUCA, Qui est DE JURISDICTIONE ET FORO COMPETENTI &c. ARGUMENTA DECISIONUM. DE JURISDICTIONE ET FORO COMPETENTI &c.

DECISIO I. Carpenteraten. Jurisdictionis.

E Piscopos cognoscere potest de causis sua mente, nec Iudei Laicus se in eis ingerere valet, etiam si alias etiam consensu fuerit privilegium de illis cognoscendis, cum ex contrario obseruantia illud amissum, & per Episcopum recuperata Jurisdictio censatur.

DECISIO II. Avenion. seu Carpenteraten. Jurisdictionis.
Sicut olim Procurator Casariorum in causis fiscalibus erat iuris privativus ad Proconsulem, ita hodie iudex & praeses Camera Comitis Venaissini, tamquam loco procuratoris Casariorum subrogatus, etiudicatio desumatur, & demum quod eadem Jurisdictio possit acquiri, vel per immemorabilem, vel per quadragenaria cum titulo, & qualis titulus ad hunc effectum sufficiat.

DECISIO III. Cavalier. Jurisdictionis.

Procuratori jurisdictionis ex causa boni regimini interest, potest redditio in rationum per administratore, & cōmunitati faciendis, etiam adiut contraria consuetudo.

DECISIO IV. Carpenteraten. Jurisdictionis.
Praeses fei. iudex Camera Comitis Venaissini in causis interfecti fisci concernientibus privativa jurisdictione pollet; de causa vero privatorum cognoscere non potest, nisi explicite se submisserit ejus curia, adeo ut non sufficiat generali submissio omnibus curiis, cum intelligentia de curiis competentibus vel ratione originis, vel domicilli, aut contractus.

DECISIO V. Carpenteraten. Jurisdictionis.
Hac Deciso est confirmatoria precedens, nec altero indigent argumento.

DECISIO VI. Carpenteraten. Jurisdictionis.
Hac Deciso confirmat etiam ea in antecedentibus Decisivo firmate sunt.

DECISIO VII. Carpenteraten. Jurisdictionis.
Hac Deciso nudum confirmat motiva precedentium Decisionum, sed responderet etiam objecto consuetudinis immemorabilis.

DECISIO VIII. Carpenteraten. Jurisdictionis.
Hac Deciso, que est confirmatoria precedens, firmat

ex defectu laſionis non esse locum restitutio*n*i in integrum adverſus quartor sententias conformes, & praetene*n*te immemorabilis consuetudini responderet.

DECISIO IX. Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis.
Quod Abbatia Fulden, sit nullius, & Abbas in ea habeat nativam jurisdictionem una cum Territorio separato a Diocesi Herbipolien. in hac decisione plenissime comprobatur, in qua etiam de multiplicibus Privilegiis, & actibus, ex quibus talis Jurisdictio desumatur, & demum quod eadem Jurisdictio possit acquiri, vel per immemorabilem, vel per quadragenaria cum titulo, & qualis titulus ad hunc effectum sufficiat.

DECISIO X. Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis.
Jurisdictio, & exemplo nativa in Ecclesiis inferioribus de jure dari non potest, & ex ista tribu nequit Abbatia Fulden, quia non confortat de ejus creatione ante Episcopatum Herbipolien, prout omnino probari deberet. Brevia Pontificia exemplaria regulariter non important, nisi exemplum patiuntur, nisi facta fuerit mentio de Clerico, & Populo, & expressè fuerit adempta Jurisdictio Episcopi, & postea tamen Praelatus inferior jurisdictionem, & Territorium prescribere, si concurrat quadragenaria cum titulo colorato.

DECISIO XI. Materaren. Jurisdictionis.
Eccllesia que ante unionem habebat suam Diocesim, cum post unionem retinet aquæ principalis, & ex quibus talis dicatur.

DECISIO XII. Materaren. Jurisdictionis.
Idem Argumentum cum superiori.

DECISIO XIII. Giennen. Adjunctorum.
Concilium Tridentinum demandans, ut Episcopus in causis, & delictis Capitularium procedat cum adjunctis, militis solim in iis Capitulis, quæ ante Concilium erant exempla, cum de jure, quoad Capitula non exempta, possit Episcopus sine adjunctis procedere; & ex quibus prætentis exemptione ante Concilium excluda remaneat in casu hujus decisionis.

INDEX DECISIONUM.

A Vvenionem, seu Carpenteraten. Jurisdictionis, Luna 29. Aprilis 1697. Priolo. Decisio II.

C Carpenteraten. Jurisdictionis, Luna 22. Junii 1682. Paulus, Decisio I.

Eadem 11. Maii 1699. Lancetta. Decisio IV.

Eadem Luna 8. Febr. 1700. Lancetta. Decisio V.

Eadem Luna 25. Junii 1703. Priolo. Decisio VI.

Eadem Veneris 8. Maii 1705. eodem. Decisio VII.

Eadem Luna 15. Martii 1706. De Omana. Decisio VIII.

Cavall. Juris interfendi, Luna 2. Maii 1701. Molines. Dec. III.

F. * Nullius, seu Fulden. Jurisdictionis, Luna 28. Junii 1700. De la Tremoile. Decisio IX.

G. Eadem Luna 18. Februario 1703. Molines. Decisio X.

* Giennen. Adjunctorum, Luna 13. Februario 1702. Melines. Decisio XIII.

M. * Materaren. Jurisdictionis, Luna 29. Aprilis 1596. Gypso. Decisio XI.

Eadem, Veneris 14. Martii 1597. Gypso. Decisio XII.